

معماری اندیشی

پتر زومتور

ترجمه‌ی علیرضا شلویری

سرشناسه: زومتور، پتر، ۱۹۴۳-م. Zumthor, Peter
عنوان و نام پدیدآور: معماری اندیشی / پتر زومتور؛ ترجمه علیرضا شلویری
مشخصات نشر: تهران: حرفه هنرمند، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص. ۱۴ × ۱۹/۵ س. م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۵۹-۳۰-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی: (re: 2006) Architektur Denken, cl 998
موضوع: زومتور، پتر، ۱۹۴۳-م. - زیبایی شناسی
موضوع: معماری

شناسه افزوده: شلویری، علیرضا، ۱۳۵۸-، مترجم
رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ عم ۵/۱۳۵۳ NA
رده بندی دیویی: ۷۲۰/۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۰۳۷۲۲

معماری اندیشی

مؤلف: پتر زومتور

ترجمه: علیرضا شلویری

ناشر: حرفه هنرمند

طراح گرافیک و جلد: سعید قره‌خانی، مدیر تولید: مهدی خندان

چاپ و صحافی: طیف‌نگار

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً، به هر صورت
(چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه‌ی مکتوب از ناشر ممنوع است.

نشانی: تهران صندوق پستی ۱۸۹۵-۱۶۳۱۵ تلفن: ۲۲۸۵۷۵۴۲

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۵۹-۳۰-۳

فهرست

- ۸ یادداشت مترجم
- ۱۲ نگرشی دیگر به چیزها
- ۳۴ هسته‌ی سخت زیبایی
- ۴۶ از عشق به چیزها، تا خود چیزها
- ۶۲ کالبد معماری
- ۷۴ آموزش معماری، آموختن معماری
- ۸۰ آیا زیبایی شکل دارد؟
- ۹۲ جادوی امر واقعی
- ۹۸ نور در چشم انداز
- ۱۰۶ درباره‌ی نویسنده
- ۱۰۸ شناسه‌ی مقالات
- ۱۱۰ نمایه‌ی نام‌ها

پتر زومتور بی گمان یکی از درخشان‌ترین و تأثیرگذارترین چهره‌ها در جمع معماران معاصر است: هنرمندی اصیل، نوجو و سازش‌ناپذیر، که با تکیه بر وظایف ذاتی و امکانات اساسی معماری آثار زیبا و مسحورکننده‌یی پدید آورده و از این طریق در شناساندن و گسترش بسیاری از مفاهیم بنیادین معماری نقشی بی‌بدیل ایفا کرده است. زومتور همواره کوشیده است تا از به‌کارگیری شکل‌های قالبی بیان هنری و رمزگان مسلط در سبک‌های رایج معماری بپرهیزد و از راه تمرکز بر اصل موضوع، و کار صبورانه، بناهایی بیافریند که فقط یک بنا باشند، بازنمود چیز دیگری نباشند، تجلی خالص ذات خود باشند.

بنیان کار زومتور بر آفرینش «اتم‌سفر» استوار است. او بارها بر این نکته تأکید کرده است که یک اثر معمارانه صرفاً زمانی می‌تواند از کیفیت‌های یک اثر هنری برخوردار شود که ترکیب فرم‌ها و محتواهای اش اتم‌سفر غنی و پرقدرتی بیافریند که بتواند تمام حواس — و نه فقط چشم — آدمی را تحت تأثیر قرار دهد، و حس منزلت و آزادی، صمیمیت و سرخوشی، هماهنگی و زیبایی، و اقامت در جوار چیزها را در او برانگیزد. زومتور این هدف را در تمامی آثارش دنبال می‌کند و برای دستیابی به آن از شیوه‌یی استفاده می‌کند که در روزگار ما خاص و کم‌نظیر، و البته نامتعارف است: او به هم‌آوایی سازماندها، به بساوش‌پذیری، جلوه و بو و کیفیت‌های صوتی مواد، به ریتم گام‌ها روی زمین، به سکوت و دمای فضا، به کیفیت آستانه‌ها، گذارها و مرزها، به چینش اجزا و توالی فضاها، و به بازی نور و سایه دقت می‌کند، و با اتکا به این عناصر ذاتی و ابزارهای اصیل، در هر بنا، اتم‌سفری می‌آفریند که تأثیری ژرف بر روان آدمی می‌گذارد و تجربه‌ی حضور او در بنا را به سرخوشی «در - جهان - بودن» بدل می‌کند.

کشف راز تأثیر گذاری بناهای زومتور، به‌ویژه در دو دهه‌ی اخیر، توجه بسیاری از معماران، هنرشناسان و پژوهشگران را به کتابی جلب کرده است که بهتر از هر متن دیگری راه را برای شناخت اندیشه‌های معمار سوئسی و جهان‌بینی مستتر در آثارش می‌گشاید: **معماری اندیشی** مجموعه‌یی است از تأملات زومتور در باب معماری؛ و یکی از زیباترین و انگیزاننده‌ترین کتاب‌هایی که یک معمار درباره‌ی کارش نوشته است. زومتور در این کتاب، با دقت و تیزبینی و با آمیزه‌یی از دانش و ذوق هنری، مهم‌ترین ویژگی‌های کار خود را مورد کاوش قرار می‌دهد؛ عمیق‌ترین تجربه‌های معمارانه‌اش را در قالب قطعه‌هایی جذاب و دلپذیر به تصویر می‌کشد؛ و یکی از ناب‌ترین نمونه‌های معماری اندیشی را خلق می‌کند.

در بازخوانی مقاله‌ها، رایزنی با سید محمود حسینی‌زاد و احسان افشار راهگشای درک نکاتی شد و بر کیفیت کتاب افزود. از هردوی این دوستان سپاس گزارم. و نیز از شهریار توکلی و همکاران‌اش در نشر «حرفه: هنرمند» برای آماده‌سازی و انتشار کتاب.

علیرضا شلویری

اسفند ۹۲